Як лисиця зробила чоловіка багачем

Як лисиця зробила чоловіка багачем Був Іван найбідніший в селі, бо лиш мав три курки, і за тото ся з нього посмівали і казали, що він багач. А він не мав хати, лиш сидів в застайці (колибі) та й там тримав свої кури. Раз приходить лисиця і каже:

— Іванчику-багачику, дай мені одну курочку, та покладу тебе на багача.

Він дав. Лисиця з'їла курку та й знов іде до нього, й каже:

— Іванчику-багачику, дай мені другу курку, то покладу на багача.

Він дав. Лисиця з'їла і тоту курку. Та знов іде до нього і каже:

— Іванчику, дай мені третю курочку, та покладу тебе на такого багача, як сама Горголиця. Дав він, лисиця з'їла. Іде знов до нього і каже:

— Веди мене на ярмарок. Він повів, а лисиця каже:

— Знаєш, що ти маєш правити за мене? Він каже:

— Ні.

А вона каже:

— Аби-сь правив триста палиць. Приводить на ярмарок, а йому кажуть:

— Що ти хочеш за лисицю? А він каже:

— Триста палиць.

Вони дали, він взяв та й пішов. Лишень прийшов під застайку, а лисиця за ним — цуп! Він як пішов, а лисиця поїла тим руки, що її купили, та й утекла за ним. Вона каже:

— Бери мене, Іване, на ярмарок! Він узяв, а вона каже:

— Аби-сь за мене правив триста рукавиць. Приходить на ярмарок, а йому кажуть:

— Що хочете за лисицю? Він каже:

— Триста рукавиць.

Вони дали, він взяв та й пішов. Лишень він під застайку, а лисиця за ним — цуп! А вона так, як перше, поїла руки тому, що купив, та й утекла. Вона каже:

— Бери мене, Іване, на ярмарок та аби-сь правив за мене триста шапок.

Він взяв, приводить на ярмарок, йому кажуть:

— Що ти хочеш за лисицю? Він каже:

— Триста шапок.

- Вони дали, він взяв та й пішов, а лисиця за ним у застайку — цуп! Вона поїла тому, що купив, руки та й втекла.

Каже:

— Бери, Іване, та й ідім до царя в старости! А то був цар та мав таку доньку, що над неї не було.

А то і цар був такий, що над нього не було багатшого на цілий світ. Іван каже:

— Таж ми бідні! А вона каже:

— Не бійся того, лиш бери палиці, шапки і рукавиці. Взяли вони та й пішли. Приходять над ріку, а там ся купала царівна. Каже лисиця:

— Мечім отут все, а вона ме гадати, що то ми ся затопили. Бо ми як прийдем до царя, то він ме казати, чого ми ідем до нього в старости такі бідні. То ми будем казати, що ми були багачі, що лиш хіба цар такий багатий, але нас вода потопила.

Прийшли до царя, а цар каже:

— Чого ви, такі бідні, прийшли до мене? А лисиця каже:

— Ми в старости. А цар каже:

— Таж ви бідні, а де ж би я дав доньку за вас? А лисиця каже:

— Таж, гм... хіба лиш цар були такі багаті, як ми, але нас вода потопила таки перше. А царівна каже:

— Так єсть, тату, я сама виділа, як ся купала, що то таке несло, що аж страх.

Цар повірив, бо вона правду казала; вода несла тоті рукавиці та тото, що вони наметали в воду. А цар каже до слуг, аби внесли шовкове лудіння. Внесли, а лисиця каже:
— Ні, не таке, краще було в нас. Цар сказав внести срібне. Внесли. Лисиця каже:
— Ні, краще було в нас.
Цар казав внести золоте, що найкраще лудіння в нього. Внесли, а лисиця каже:
— Отаке саме в нас було. Цар каже:
— Но, коли так, то я дам за тебе .свою доньку. Лисиця каже:
— Добре.
Висватали, зробив цар весілля, Іван также і своє весілля. А відтак каже до лисиці:
— А я тепер де приведу молоду? Лисиця каже:
— Не бійся, ми приведем до Горголиці. І вибралися. Взяв Іван царівну з собою, та й цар також пішов.
Ідуть, а лисиця напереді. Аж-пасуть стадарі стадо товару, а лисиця ся питає:
— Чиє стадо пасете?
А вони кажуть, що пані Горголиці. А лисиця каже:
— Не кажіть, що пані Горголиці, але Івана-багача, бо іде цар Филистин та й вас вистинає.
А Іван лиш ся подивив на свою застайку та й пройшов. Іде цар, Іван і бояри, аж стадарі пасуть стадо товару. Питає цар:
— Чий товар?
Стадарі кажуть, що Івана-багача.
Цар каже:
— Добре!
Та й пройшли дальше. А лисиця іде наперед та, де знайде слуги Горголиці, все каже, аби казали, що Івана-багача.
— Як не мете так казати, як я кажу, то іде цар Филистин та й вас вистинає. Цар іде та ся все питає:
— А чиї ви пасете худоби?
А вони всі кажуть, що Івана-багача. Цар усе каже:
— Добре!
А Іван лиш ся сміє з радості. Аж набігає лисиця до пані Горголиці, а там двори багато крашені, як у самого царя, а слуг та служниць більше, як у царя на весіллі народу було. А лисиця каже:
— Чиї се хати?
Вони кажуть, що пані Горголиці. А лисиця каже:
— Не кажіть, що пані Горголиці, бо іде цар Филистин, то всіх вас вистинає.
А Горголиця з печі каже:
— Та й мене? А лисиця каже:
— Та й тебе, пані Горголице!
— А де б я ся сховала? Лисиця каже:
— В дуба.
Горголиця послухала та й пішла в дуба. Приходить пар, а то слуги та служниці наварили їсти та пити більше, як у самого царя. А цар каже:
— Чиї се хати?
А слуги, служниці і лисиця кажуть, що Івана-багача. Сіли за стіл, п'ють та їдять, а далі кажуть:
— А де стріляти? А лисиця каже:
— В дуба.
Взяли стріляти в дуба, розстріляли Горголицю в дубі, лиш гній став з Горголиці. А Іван став паном на Горголи-чиних маєтках. Отак лисиця за три курки поклала Івана багачем. Так вони жили, доки

жили.